

Antwoordnota

Antwoordnota naar aanleiding van de ingediende zienswijze ontwerp “revisiepeilbesluit Friese boezem”.

Algemeen

Voor de gehele boezem worden de toekomstige waterpeilen vastgelegd in het ontwerp “revisiepeilbesluit Friese boezem”. Ook wordt de wijze van beheer beschreven.

Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn er drie zienswijzen ingebracht. Hieronder volgt een korte omschrijving van de ingebrachte zienswijze, de reactie van het waterschap en het door het algemene bestuur van Wetterskip Fryslân te nemen beslispunt.

Tijdens de hoorzitting op 13 juli 2021 over het ontwerp “revisiepeilbesluit Friese boezem” heeft de voorzitter van het Akkerbouwverbond zijn zienswijze toegelicht. De overige indieners van zienswijzen hebben geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om hun zienswijze mondeling toe te lichten. Verslag van deze hoorzitting is bijgevoegd.

Ter inzage van 28 april tot en met 10 juni 2021			
Nr.	Inspraakreactie	Reactie van het waterschap	Beslispunt
1.	Nederlands akkerbouwverbond (ontvangen op 28 mei 2021)		
1.1	In de toelichting bij het peilbesluit staat foutieve informatie over bruinrot, nl. de volgende passage: “Bruinrotinfecties (een aardappelziekte) komen voor in de poldersystemen. Een verhoging of verlaging van de boezemwaterstand heeft geen invloed op een vergroting van het risico op de verspreiding van bruinrot. Bij watertekorten in de zomer wordt boezemwater onttrokken voor aanvulling van het watertekort in de polders.” De informatie is niet juist, aldus de NAV. In de boezem komt bruinrot voor en er kan een verhoogd risico ontstaan daar waar via drains boezemwater in de buurt van de aardappelwortels kan komen.	De zienswijze is binnen de termijnen ingediend. De tekst is inderdaad wat ongenueanceerd. De tekst zal als volgt worden gecorrigeerd (voorstel): Bruinrotinfecties (een aardappelziekte) komen voor in de boezem. Op basis van de huidige hypothesen van de NVWA moet worden voorkomen dat de waterstand van de boezem zo hoog staat in het groeiseizoen dat er een risico is dat boezemwater via de drains de aardappelwortels bereikt. De NVWA start zomer 2021 onderzoek naar deze hypothese. Tot nader order nemen wij aan dat akkerbouwers hun drains, voor zover deze op de boezem afwateren, zo hoog hebben liggen dat de normale waterstandfluctuaties van de boezem door de weersomstandigheden, kunnen worden opgevangen.	De tekst wordt verbeterd.
1.2	Gevraagd wordt om gedurende het groeiseizoen van aardappelen het peil van -0,52 NAP aan te houden.	Met het revisiepeilbesluit verandert het streefpeil van 0,52m -NAP niet. Wel blijft de waterstand fluctueren en kan net als nu in de zomer bij grote regenval of hevige wind een hogere waterstand worden bereikt. Verder zijn er twee momenten waarop met dit besluit de boezemwaterstand, binnen de marges van het beheer wat er al is, verhoogd kan worden.	Geen aanpassing peilbesluit.

		<p>De eerste is tijdens droogte. Deze geringe verhoging (5 cm) is al steeds toegepast in de afgelopen droge jaren geen effect gehad op het voorkomen van bruinrot naar de ervaring van de aardappeltelers.</p> <p>De tweede verhoging, de kortdurende verhoging van de boezemwaterstand in het voorjaar t.b.v. de ecologie, bedraagt maximaal 14 cm. (0,38m -NAP), en is beperkt tot max. 2 weken gedurende het voorjaar. Deze verhoging blijft onder het zgn. calamiteitenniveau wat bij hevig regenval ook nu al af en toe kortdurend wordt bereikt (-0,32m NAP).</p> <p>Wij nemen aan dat de aardappeltelers hun drains zo hebben gelegd dat hier geen problemen kunnen ontstaan. Wij adviseren om te draineren op de beter beheersbare polder, en drains een meter boven het oppervlaktewaterniveau te leggen.</p> <p>De tijdelijke waterstandsverhoging heeft een zeer gering effect op de grondwaterstand langs de boezem en is naar verwachting binnen enkele meters niet meer waarneembaar. In de praktijk ligt de zone waar het effect mogelijk optreedt binnen de breedte van de waterkering.</p> <p>Alles overwegende gaan we ervan uit dat de beoogde tijdelijke peilverhoging geen extra risico op bruinrot met zich meebrengt.</p>	
2.	Het Friesch Grondbezit (ontvangen op 8 juni 2021)		
	<p>Het Friesch Grondbezit behartigt de belangen van particuliere grondeigenaren. Gevraagd wordt om nader te onderzoeken of het meer flexibele peilbeheer nadelige gevolgen heeft voor de aangrenzende percelen en hieromtrent een nulmeting te doen. Voorts wordt gevraagd of nadeelcompensatie van toepassing is bij eventuele schade.</p>	<p>De zienswijze is binnen de termijnen ingediend.</p> <p>De Friese boezem heeft en houdt een vast peil van 0,52m -NAP. In het beheer fluctueert de waterstand, door omstandigheden of omdat Wetterskip Fryslân het om redenen de waterstand wat laat uitzakken of opkomen. Dit beheer blijft echter binnen de bandbreedte die al jaren de praktijk is. In de toelichting is e.e.a. geëxpliciteerd. Het peil noch de waterstand in aangrenzende polders verandert niet met dit revisiepeilbesluit. Een nulmeting is feitelijk al gedaan: bekend is wat de waterstand van de boezem is, van dag tot dag. In de evaluatie wordt dit beschreven. Nader onderzoek naar het effect op aangrenzende percelen vinden wij niet noodzakelijk daar de schommelingen in de waterstand niet buiten de kaders zullen komen die er al waren.</p> <p>Netto wordt geen schade verwacht in aangrenzende percelen door dit revisiepeilbesluit. Indien zich toch schade voordoet, kan o.b.v. artikel 7.14 Waterwet een verzoek worden ingediend om nadeelcompensatie. Dat verzoek zal dan volgens de nadeelcompensatieverordening worden behandeld. Er moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan voordat nadeelcompensatie aan de orde is.</p>	<p>Geen aanpassing peilbesluit</p>

	Gevraagd wordt of het aangepaste beheer van de zomerpolders effect heeft op de ganzenstand.	Het aangepaste beheer van de zomerpolders behelst kortweg gezegd dat sommige polders slechts een deel van de winterperiode (1 november tot 1 april) voor de boezem staan, in plaats van de hele winter. Deze periodes verschillen per polder, afhankelijk van de natuurdoelen, die gediend moeten worden. Netto is er dus in sommige zomerpolders iets meer drooglegging. Een effect op de ganzenstand wordt niet verwacht.	Geen aanpassing peilbesluit
4.	It Fryske Gea (ontvangen op 21 april 2021)		
	<p>It Fryske Gea verzoekt om een vijftal zomerpolders niet meer de hele winter voor de boezem te zetten omdat de natuurdoelstellingen (blauwgrasland, steltlopers) nu niet kunnen worden gehaald.</p> <p>Alle gebieden kunnen wel water bergen als er sprake is van hoog water.</p>	<p>Deze zienswijze is vóór de termijn ontvangen. Ambtelijk is aangegeven dat e.e.a. als zienswijze zou worden opgepakt. It Fryske Gea kan zich hierin vinden. Voorgesteld wordt dat alle vijf zomerpolders wel zomerpolders blijven.</p> <p>De 4 gebieden in de Alde Feanen worden in de winter flexibel en relatief kortdurend voor de boezem gezet, afhankelijk van de noodzaak. Bij (dreigend) hoog water is de bergingscapaciteit volledig beschikbaar. Met de recent vergrootte inlaten kan het water snel worden ingelaten. Als deze inzet beperkt blijft tot enkele weken in de winter kan het natuurdoel (blauwgrasland) toch worden gehaald. Het zomerpeil van de Laban (onderdeel Wyldlannen) wordt voorts aangepast van 0,80 naar 1,10 m -NAP omdat het gebied is verzakt.</p> <p>De Wilsterhoeke (Flakke Brekken, bij Oudega SWF) blijft zomerpolder en loopt door de lage kering vanzelf onder water als het water hoog staat. Dat is nu ook al de wijze van beheer.</p> <p>Met deze wijzigingen worden zowel de natuurdoelen als de waterhuishoudingsopgave gediend.</p>	De kaart wordt voor deze vijf zomerpolders aangepast wat betreft de periode dat ze voor de boezem staan.